

اسلاووها

فرهنگ و تاریخ

نوشته دیمتری مارکوف

کلیسای سن ژوز که در دویت کیلومترهای شمال شرقی مسکو در یورپ روسیه واقع شده و به خاطر جدارهای بیضار دیوارهای آن که متشکل بر تنوش برجسته شخصیتای مقدس و تیررواحی و حیوانات الهامی است شهرت بسیار زیادی دارد از بناهای است که بسیار عریض توچه و بلزید مورخان هنر مذهبی قرار می گیرند ساختمان این کلیسا تحت نظارت شاهزاده اسلاواوسلاو ژوزوئوویچ در سال ۱۲۴۴ ویر یکی از بهترین دورههای هنر مذهبی روسیه پایان یافته است. این ماسک با ریش توتیز (تصویر مقابل) که در سردر شمالی کلیسا قرار دارد احتمالاً تصویر همین شاهزاده است.

مقالات این شماره بوسیله

آقای شاپور اسدیان ترجمه شده است

آوردند.
داستان منظوم نبردهای شاهزاده ایگوری که به زبان نظم و جالب و دریک قالب شعری قابل ستایش سروده شده از نظر محاسن هنری و معنوی با آثاری مانند اشعار رومی نیبولنگیا و با منظومه های حماسی رولاند باری می کشد. این اثر زمره علفهای جلگه وسیعی را که در آن شاهزاده ایگور یکی از شاهزادگان کسان نوو کورود - سورسکی در سال ۱۱۸۵ با قبایل پهلوانان که به نبرد پرداخت و نیز صدای چنگیت دستبرها و نسیای بریدش سوارگاران را که به یک جنگ خونین دست زده بودند به گوش ما می رساند. این داستان منظوم گواه گویای زمامتای دور مسرت و اسباب و اندیشه های مردم روسیه در قرن وسطی است.

در مورد دیورویونیک باید گفت که این شهر در گورستان اوامیس اروپایی نقش بسیار مهمی ایفا کرده است. این شهر جمهوری با وجود چنگاکی دائمی و دگرگونیهای که به طور متوالی در حدود و ثغور آن رخ داده است استقلال کامل خود را مدت چندین قرن حفظ نمود و در زمینه اقتصادی و فرهنگی با ویژگی بهر اوقات برآمد. پس جای هیچگونه شکست نیست از اینکه سنای روسی در آن زمان فرمان خاصی صادر کرده باشد که در آن چنین جمله ای به چشم می خورد: «هر آینه شاید امکان از میان بردن دیورویونیک مورد مطالعه قرار گیرد» در همین شهر بود که ریاضیدانان، شاعران، مورخان و فیلسوفان برجسته به تالیف آثار خود پرداختند و در همین مکان بود که از قرن پانزدهم تا قرن مقدم میلادی کسار و استعمار مزاران و پستیان و حجازان بیام و نشان سپید شد که مجموعه معماری موزون و بی نظیری در نوع خود بوجود آید که در میان جای طبیعت باشکوه چنین نمایانده که هشتین چنین جای است. فراراشاو در مورد این شهر چنین گفته است: «کسیکه به پشت از روی زمین میجوید باید به دیورویونیک برود» در مستحکم دیورویونیک و صورت سلطنتی سپید سیلان آن اسات صحن الهامی را که مخصوصاً ناشی از پیوندهای بسیار محکم آن با فرهنگ عامیانه غنی و نوع زندگی ویژه قابل

حای حساسیه صاحبزونه سیاسی بسیار مهمی شدند.
مورایو بزرگ که یکی از این کشورها است ماجرای بسیار مهم سیریلو شد. دو نفر از بنیانگذاران صحن و آثاری. اسلاو. را بطور مسلم درخاطر اسنان زنده می سلاو. امین دو برادر از پویان سالوونیک بودند و از سال ۸۶۳ که طبق درخواست شاهزاده روستیلاو به بوداری آمدند تا ایمان مسیحیت را به زبان محلی بهما گکان آن بیاموزند متجاوز از بیست سال به تعلیمات خود در آنجا ادامه دادند.
یکی از زندگی نامه های گسترده است شرح داده شده است که سیریل هنگام وداع از اجراطور روم شرقی اظهار داشت که بدون آلفا و بدون کتاب چیز یاد دادن بهمان مانه که انسان بخواند گفتگوی را روی (آبایدادست کند. از ایپور قبل از عزیمت به سوی مورایو با کمک برادرش مته برای القیاس اسلاوی طرحی اندیشید. فعالیتهای این دو برادر در مورایو و یانوی و دو دیگر سرزمینهای غربی اسلاو بازنای گسترده ای بوجود آورد.

اگر چه اقدام آنها با مخالفت روستیلاو کلیسای کاتولیک مواجه شد ولی دامنه آن بهزوری در بلغارستان گسترش پیدا کرد و فعالیت آنقدر در همین سرزمین متراکزگشت. اشتهای خط اسلاوی که حادثه تاریخی بسیار مهمی برای همه اقوام اسلاو به شمار میرفت پس روسی را در تاریخ فرهنگ جهانی کشود. از روسیه کیف وقتی سخن میبایم می آید به ایشانر شکوفایی فوق العاده شهر. اسامیای مدنی. بازرگانی و نظامی شان (در سال ۱۹۱۱ میلادی) در خاطر اسنان زنده می شود. در آن زمان فرهنگ هنری به مدارج بسیار عالی خود نایل آمد.
آن زمان در جهان اسلاو بوجود آمده اند در ذهن ایجاد نکردن ممکن نیست شیوان چشمانداز کاملی را از فرهنگ جهانی در پیشروی خود مشاهده کرد. این آثار، امع از معاری ادبی، شعریه و با آثار مربوط به رشته های دیگر هنری لذت زیبایی شناسی غیر قابل اشکبار را برای نسلهای متوالی اسلاو و غیر اسلاو بوجود

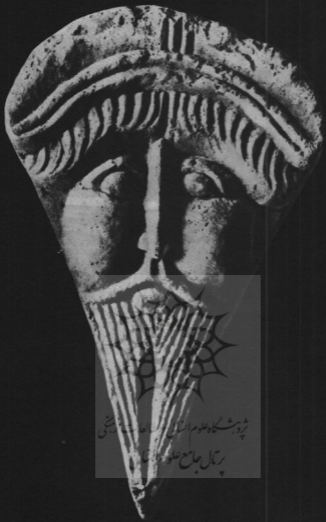
اقوام اسلاو با اقوام لاتین و ژرمن یکی از گروههای عمده تزاری قاره اروپا را تشکیل می دهند. ساکنان سواحل دریای سفید و دریای آزداویلیک و سرزمینهای بسیار وسیعی که از دریای بالتیک تا جبال اورال و حتی دوری آن تا سبیری و خاور دور گسترده شده اند همگی به زبان های اسلاوی سخن می گویند.
ژردان یکی از مورخان طایفه کتیا در قرن یازدهم میلادی سکايت می کند که تبار داشته (شاخه شرقی قوم اسلاو) برای تندرو خدای قاتل بودند که آن را پرون می نامیدند و برای او کتاو بر قربانی می کردند. اسامی مستین به سربان دریای استقام داشتند و دودخانه ها و درختان را می سرتندند.

در قرون وسطی همه مورخان روم شرقی (بیزانس) از جرئت و دستکاری و نیز ایمان نوازی خاصه از خلق اقوام اسلاو به آزادی سخن گفته اند. این اقوام برخلاف مردم مناطق دیگر اروپای قدیم سلا با حکومت بردگسی آشنا نبوده اند.

در اروپا در پایان دوران باستان و در آغاز قرون وسطی جوامع شاد و نوع دیگری از سازمان کشوری چابکترین جامعه های طرفدار بردگی گشتند. در این فرآیند که سراسر اروپا را دیر گرفت اقوام اسلاو شرکت داشتند؛ در این مورد کافی است تشکیل کشورهای اسلاوی از قبیل شاهزاده نشین مورایو روسیه کیف و جمهوری دیورویونیک را نام برد.

این کشورهای اسلاوی نه تنها بوسیله قدرت اقتصادی و نظامی شان (در سال ۱۹۱۱ اولگ یکی از شاهزادگان کشور کیف به یاد پیروزیهایش سپر خود را در دروازه شهر قسطنطنیه آویخت) بلکه به علت فرهنگ اسلاو و تنوع و بسیار پیشرفته خود در میان کشورهای

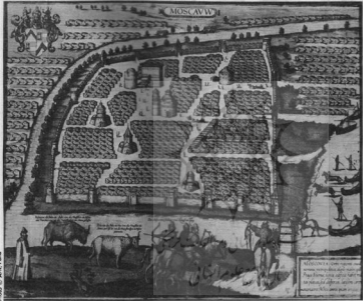
دیمیتری مارکوف (Dimitri Markov) عضو فرهنگستان. مدیر انستیتوی مطالعات مربوط به نژاد اسلاو و اقوام ساکن کشورهای باکان در فرهنگستان علوم اتحاد جماهیر شوروی و رئیس انجمن بین المللی مطالعه و پهنی فرهنگهای نژاد اسلاوی است.

شهرتگاه علوم انسان و سلامت فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

جنوبی اسلاو است نشان می‌دهند.

مستاوردهای معنوی اقوام اسلاو در زمینهٔ مفاهیم ایدئولوژیکی بسیار غنی و متنوع است. جنبشهای ضد مذهبی و مخالف با نظام ملوک‌الطوایفی در اروپا که سبب شدند تا در میان تودهٔ مردم جنبشهای وسیعی بوجود آید از اقوام اسلاو سرچشمه گرفته‌اند. از آن جمله جنبش قبایل یوگوسل در بلغارستان است که میراث آن بعدها توسط مکاتب فلسفی دوگانه‌پرستی غرب و بویژه فرقه‌های موسوم به «کاتاره» از سر گرفته شد. در این مورد ذکر نکته‌ی ضرورت دارد. و آن اینکه در لجه فرانسوی قرون وسطی واژهٔ «بورگر» به معنای بلغار برای نامیدن ملحدان بکار رفته است. همچنین می‌توان مکاتب ژان‌هوس را نام برد که طبق تصمیم مقامات مذهبی کستانس در سال ۱۴۱۵ زنده در آتش سوزانده شد. ولی تودهٔ هیزمی که برای سوزاندن ژان‌هوس بکار رفت می‌بایست بعدها شعله‌تغییرکنندهٔ اصلاحات مذهبی را در سراسر اروپا بیفزورد؛ چه «مارتین لوتر» هم خود را طرفدار ژان‌هوس می‌نامید. اصول عقاید ژان‌هوس اساس ایدئولوژی انقلابی شهرنشینان و روستاییان را تشکیل داد. در قرون وسطی اقوام اسلاو تا گریسر شدند که یوغ تسلط بیگانه را به گردن بپذیرند. لهستان و روسیه مورد حملات مداوم همسایگان

کرم‌لین در طول قرون گذشته

خوشبختی پرشماری را که به منظومهٔ شمسی ما شیاعت دارند از روی حدس دریابند. دلایل فراوانی هست که نشان می‌دهند ماسارن «کوپرنیک» به کارهای وی اهمیت بسیار زیادی قائل بودند. در این مورد «کوپرنیک» خاصه قابل ذکر است. این دانشمند جوان که در سال ۱۴۷۴ میلادی سفر کرده بود اتفاقاً در آنجا به یک نسخهٔ دست‌نویس از کتاب کوپرنیک با عنوان «گرفش اجرام آسمانی» برخورد و با بولی که در جیب خود داشت بلاهنگ آن کتاب را خریداری نمود و پس

پیشرفت‌های علمی شد. در میان این آندیشه‌مندان و خلاقان آسمانی اسلاوی فراوانی وجود دارند. در درجهٔ اول باید «کوپرنیک» (۱۴۷۴ - ۱۵۴۴) را نام برد. این دانشمند برتقدیده نمود در آن زمان دربارهٔ شکل جهان که مورد تصدیق کلیسا بود و از هزار و پانصد سال پیش معتبر شناخته می‌شد قلم نسج کشید. فرضیهٔ وی منطبق بر گردش زمین و سیارات دیگر به دور خورشید بعدها به «جوردانو برونو» امکان داد تا حدود و نفوذ گیتی را بازگسترش بیشتری بدهد و وجود منظومه‌های

خود در اروپای شرقی قرار گرفت. این مسئله بدون تردید در رشد فرهنگی آنها تأثیر بسزایی گذاشت. با اینهمه هنگامی که جریان رنسانس اروپایی به فرهنگ قرون وسطی شکل تازه‌ای بخشید اقوام اسلاو در شرایط تاریخی خاصی خود توانستند در این جنبش فکری بزرگ شرکت جویند. چندین نسل از مردم دودهٔ رنسانس دریده تازه‌ای از جهان و مذهب جدیدی از انسان مرغه داشتند. آندیشه‌های آنان در شاهکارهای هنری منعکس گشت و منوجب

Photo © APN, Paris

Photo © Helmut Aronow, Leipzig

Photo © APN, Paris

از آن مجبور شد صدکیلومتر پیاده راه برود تا به خانه خود در مورای رسید.
 زان آموس کونسکی یا کونسیوس (۱۵۹۲-۱۶۷۰) نیز خود یکی از دانشمندان اسلاوی است که کشتن به فرهنگ عصر جدید جنبه کاملاً استثنائی دارد او که به اهمیت آموزش در تحول جامعه کاملاً واقف بود مکتب آموزش نوینی بنیان نهاد و هم از بود که سینه‌های پیش‌شروع مؤثری برای آموزش زبان وضع نمود. کونسیوس در مرز دو دوزخ بزرگ فرهنگ اروپایی یعنی دوزخ رستایی و قرن دانش قرار دارد.
 دانش جدید ضمن تأیید قدرت نامحدود عقل انسان، حکمت قرون وسطایی را به‌عنوان یک وسیله جهانی شناخت و توجیه و تفسیر دنیا به‌طور قطعی از اعتبار انداخت.
 در زمینه علوم برجسته‌ترین چهره ←

Photo © APN, Moscow

کرمین یا دژ مستحکم دیوار نوزدهم شهرهای بزرگ روسیه را در قرون وسطی تشکیل می‌داد. یسکوف، نووگورود، واسولسنگ و روسوی در اطراف اینگونه دژهای مستحکم که کلیسای پینار، تصور شاهزادگان واسقفها، ساختمانهای دولتی و زندانخانه دربر داشته‌اند بنا شده‌اند. کرمین یا دژ مستحکم مسکو که مبهتر از همه است در آغاز یعنی در حدود سال ۱۱۵۶ یک ساختمان چوبی بوده ولی در طول قرن متناهی تغییرات بسیار زیادی در آن بوجود آمده است.

در تصویر شماره ۱ منظره مسکو از روی سفرنامه یک مسافر آلمانی به نام آتان اولترایوس که در قرن شانزدهم به آنجا سفر نموده نشان داده شده است. تصویر دوم نخستین نقشه مسکو را که تا به امروز شناخته شده است نشان می‌دهد. این نقشه که توسط یکی از سفیران اتریشی به نام سیز بسولد گرویشاین در سال ۱۵۵۶ منتشر شده منبع گرانمایان برای مطالعه نقشه شهری مسکو قدیم بشمار می‌رود. در تصویر سوم میدان مرکزی کرمین را در قرن هفدهم میلادی و در تصویر چهارم کنده‌کاری سنگزنان مسکو را در قرن شانزدهم میلادی مشاهده می‌کنید. در این کتیبه نوشته شده است که در آن تابستان (تابستان سال ۱۶۶۷) گرامرک پینری مسکو را از سنگ بنا نمود و از آن پس این شهر فقط از سنگ ساخته شد. در تصویر پنجم منظره کرمین را در قرن هجدهم میلادی به‌عنوانی که از ساحل راست رودخانه مسکو دیده می‌شود مشاهده می‌کنید. این تصویر ساخته میخائیل ماخایف هنرمند روس است.

Photo © Editores Avenca, Lissabon

اسلاری در قرن هجدهم بدون تردید دخیلیایل لوسونو سوبه (۱۷۶۵-۱۷۹۱) است. این دانشمند بزرگ روسی از اطلاعات جامعی برخوردار بود و در رشته‌های گوناگون از فیزیک، شیمی، زمین‌شناسی، جغرافیا و تاریخ گرفته تا زبان‌شناسی، سیاست و شعر دست داشت. او در کشف قانون بقای ماده و انرژی با لاورنزه سبیدمان معروف شریک و سهمی است.

به سال ۱۷۷۴ برای نخستین بار در اروپا در لهستان وزارتخانه‌ای برای آموزش غیر مذهبی بنام «انجمن آموزش» تاسیس گشت. دوره آموزش ملل فصل بسیار مهمی در تاریخ فرهنگ اسلوا بشمار می‌رود. در طی این دوره یکی از آثار نوبه دوم قرن‌هجدهم تا شروع نیمه اول قرن نوزدهم میلادی بطول انجامیده و بحق باید آن را دور، تمدید حیات ملی نامیده رفتی فرهنگ در زندگی اجتماعی بسیار مهم بوده و ادبیات و هنر و علوم به صورت آینه ملی درآمد و به عنوان برگ شناسایی ملی برای ملت‌ها و کشورهای دیگر بکار رفته است.

شکوفایی فرهنگ‌های اسلاری بیشتر ناشی از جنبش‌های آزادیخواهانه ملی و پان‌هائیکونه که در مورد روسیه سدق می‌گند، معلول جنبش‌های اجتماعی و سیاسی پیششار است. مثلا اشعار آکساندر پوشکین مشابه و اندیشه‌های دسامبرینسها را بیان می‌کند. مبارزه چکیا برای ساختن یک قاع ملی در براگ که تحت شعار «قدیمی از طرف ملت به ملت انجام گرفت» مظهر جنبش ملی دایین

۱- در روسیه شورش دسامبرینسها (که به علت وقوع آن در ماه دسامبر سال ۱۸۲۵ پایان نام‌ناییده شد) بر ضد سلطنت استبدادی تزار مارخ ناد این شورش که از کاج سلطنت سرچشمه گرفته بوده شکست انجانبید. مولا این شورش به‌عنوان نخستین اقدام انقلابی در روسیه تلقی می‌شود.

کتور بشمار می‌آید. کریستوبوف* و لوین کارارلوف در نویسنده بلغارستان در مبارزه مسلحانه برای آزادی و استقلال ملی مستقیما شرکت جت‌اند.

فرهنگ در آموزش سیاسی توده مردم عامل مهمی بشمار رفته است. در این مورد به عنوان نمونه می‌توان گندی موزیکال موسوم به «مجزه نیلی» یا املی کراکوری و گوم نیشان ساخته یوگوسلاوسکی را که مبدع قاعر لاسلان لقب دارد نام برد. این گندی موزیکال که در ماه مارس سال ۱۷۹۶ ساخته شد در زمینگان شورش «کوستیوسزکو» پسان آندازه موثر واقع شد که «فرسوس» فیکارو نوشته «بومارشه» در مردان انقلابی فرانس.

در هریک از دهه‌های قرن نوزدهم میلادی نقش فرهنگ‌های اسلوا در تحول فرهنگ اروپا و جهان افزایش پیدا کرده است. پادشاهین نمونه آن را ادبیات و خاصه ایوان روس تشکیل می‌دهد. تون تولستوی، فیودر داستایوسکی و ایوان تورگینف در رشد فرهنگ جهانی تاثیر بزرگی داشته‌اند. آ. جیگورین و ژولیس اسلواوسکی از نمایندگان برجسته فرهنگ لهستان محسوب می‌شوند و از نمایندگان عمده فرهنگ اوکراین نیز می‌توان تاراس شوچنکو را نام برد.

آفرینش موسیقی هم به عالی‌ترین درجه خود نایل آمده است. گلینسکا، شوپن، چایکوفسکی، موسورگسکی، استرا و دیگر آهنگسازان اسلاری نه‌تنها در اختراعات ملی

۲- یوسکوژد یک سلسله آثار خاص ساخته شده به شخصیت‌های برجست فرهنگ اسلاری زندگینامه کریستو برتف تالیف ولادیسیر چوچاک را بحال ۱۹۷۷ در پاریس منتشر ساخته است. در دیف سین آثار باید جردنلاز کرازا تالیف سیرژان ماتکویک را هم نام برد که یوسکو بحال ۱۹۷۷ در پاریس به‌انتشار آن مکتب رفته است.

بلکه جزء اختراعات جهانی محسوب می‌شوند. در تیسده قرن اخیر در کشورهای اسلاری موفقیتهای بزرگی حاصل شده است. به عنوان نمونه باید قاع هنری مسکو را نام برد که توسط نگارگران بزرگی مانند استیپلاوسکی و سیرودیم - دانپتچکو در سال ۱۸۹۸ تاسیس گشته است.

جنبش‌های بزرگ انجمنی و انقلابی قرن بیستم که از انقلاب اکتبر روسیه الهام‌یافته‌اند روی فرهنگ جهان کنونی و خاصه فرهنگ ملل اسلوا تاثیر مهمی بجای گذاشته‌اند. اندیشه‌هایی که این فرهنگ‌ها از آن‌ها به می‌گیرند نشان داده‌اند که در مبارزه ملل اسلوا و غیر اسلوا برضد نظام‌های استبدادی و فاسد سب رنگ اساسا بلکه باعث ویرانی نامشول بناهای تاریخی گردید - از نیروی حیاتی برخوردارند.

برنامه یوسکو در مورد مطالعه فرهنگ‌ها برای کراچی میلان فرهنگ کمت مورتی بشمار می‌رود. این برنامه مشتمل بر یک طرح مربوط به آزاد اسلاری است که پاسخگوی خلاصه روزنورون گروه‌های وسیعی از عقاید موسی جهان است که فرهنگ پاستانی اسلوا و موفقیتهای است که کشورهای اسلاری در فعالیت‌های فرهنگی و اقتصادی کنونی خود به دست آورده‌اند.

در تهیه و تنظیم طرح یوسکو در مورد مطالعه فرهنگ‌های اسلاری عددهای از پژوهشگران یوسان و کارکنان وسایل ارتباط جمعی و یوسان فرهنگ اروپا، آمریکا و آسیا شرکت نمودند. اکنون ضرورت تشکیل یک مجمع بین‌المللی کاملا احساس می‌شود. این مجمع باید در مطالعه فرهنگ‌های مربوط به آزاد اسلوا بارشده‌های گوناگون آن و بخش‌املاعات ضرورت کشورهای اسلاری، زندگی کنونی مردم آنها و کمت آنها به فرهنگ جهانی حاشنگی بوجود آورد.

د. ا. م. مارکوف

هنری که می‌نوازد، هفده یاد باشد که گوش رنگ انقلاب اکتبر سال ۱۹۱۷ بشنند. این شتاب چینی که در آن گفترهای «بین‌الملل» نویسد مارا بقوا عرضه کردن کردی در سال ۱۹۱۹-۱۹۲۰ به‌طور دقیق تائس شده و مسرود اکتبر ۹۰ درصد

